

# LÝ THUYẾT MẠCH I

**MACH BA PHA** 



## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

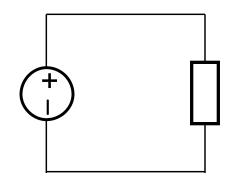
- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

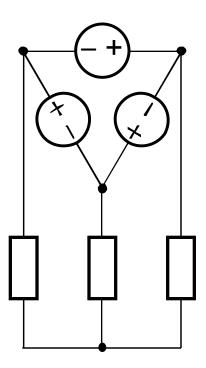
VII. Khuếch đại thuật toán



### Giới thiệu (1)

- Mạch một pha: một nguồn điện xoay chiều nối với tải bằng một cặp dây dẫn.
- Mạch nhiều pha: nhiều nguồn xoay chiều cùng tần số nhưng khác pha.
- Mạch ba pha: ba nguồn điện xoay chiều cùng tần số, cùng biên độ, lệch pha với nhau 120°.
- Trong số các mạch nhiều pha, mạch ba pha phổ biến & kinh tế nhất.







### Giới thiệu (2)

### Ưu điểm:

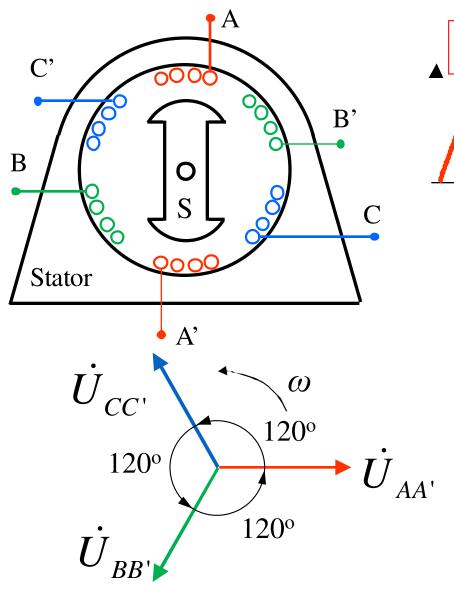
- · Máy phát rẻ hơn, gọn hơn,
- Giá thành truyền tải rẻ hơn,
- Động cơ ba pha,
- Điện áp ba pha,
- Hệ số công suất,
- Chỉnh lưu,

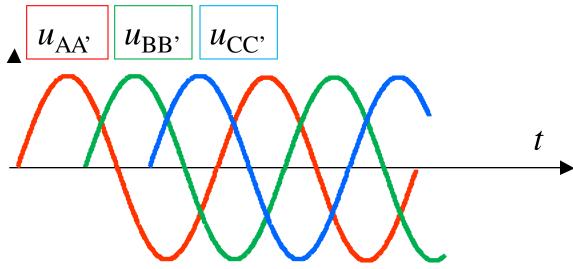
• ...





### Giới thiệu (3)





$$u_{AA'} = U_m \sin \omega t$$

$$u_{\rm BB}$$
 =  $U_m \sin(\omega t - 120^{\circ})$ 

$$u_{\rm CC} = U_m \sin(\omega t + 120^{\circ})$$

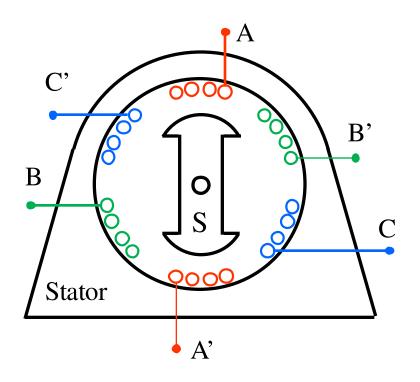
$$u_{AA'} + u_{BB'} + u_{CC'} = 0$$

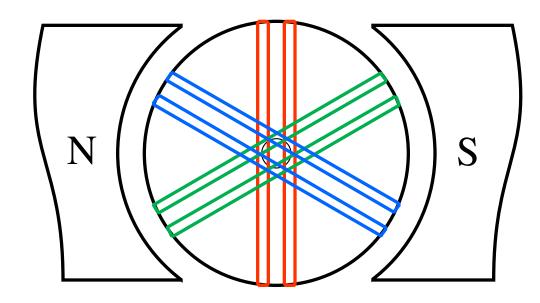


#### TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI



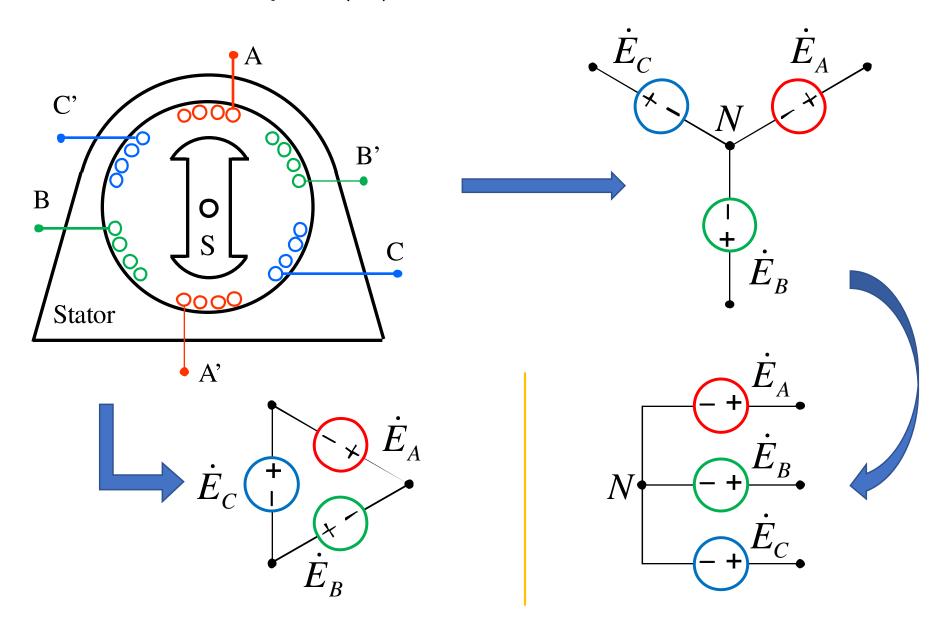
### Giới thiệu (4)







### Giới thiệu (5)





## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

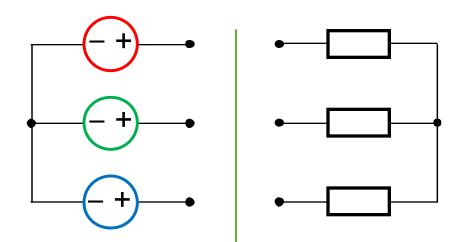
- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

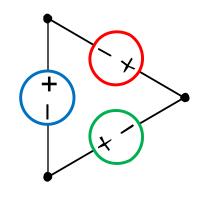
VII. Khuếch đại thuật toán

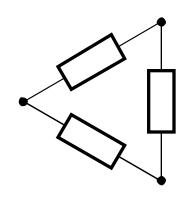


## Mạch ba pha đối xứng (1)

- Còn gọi là mạch ba pha cân băng.
- Định nghĩa: mạch ba pha có nguồn đối xứng & tải đối xứng.
- Nguồn đối xứng: cùng tần số, cùng biên độ, lệch pha 120° (máy phát điện ba pha).
- Tải đối xứng: các tải bằng nhau.
- Có 4 cách mắc (nguồn/tải):
   Y/Y, Y/Δ, Δ/Δ, Δ/Υ.



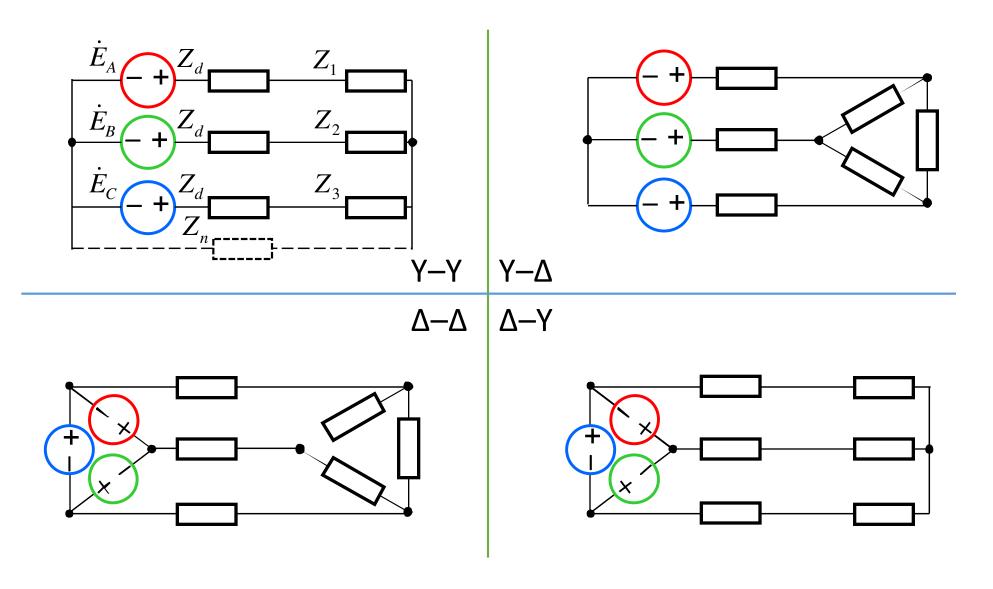




#### TRƯỜNG BẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI



## Mạch ba pha đối xứng (2)

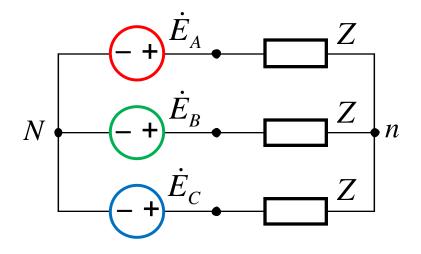


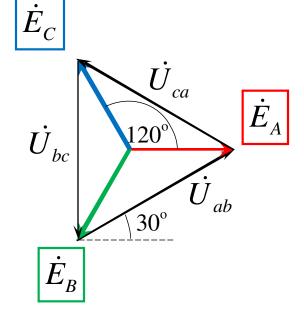


## Mạch ba pha đối xứng (3), Y/Y

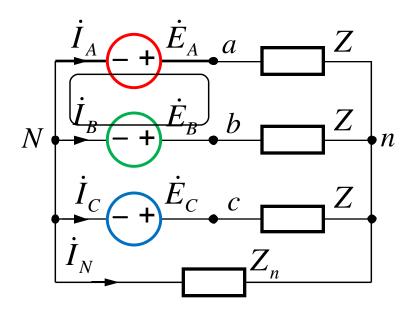
$$\begin{cases} \dot{E}_{A} = E / 0^{\circ} \\ \dot{E}_{B} = E / -120^{\circ} \\ \dot{E}_{C} = E / 120^{\circ} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \dot{U}_{ab} = E \sqrt{3} / 30^{\circ} \\ \dot{U}_{bc} = E \sqrt{3} / -90^{\circ} \\ \dot{U}_{ca} = E \sqrt{3} / -210^{\circ} \end{cases}$$

$$\dot{U}_{ab} = \dot{E}_A - \dot{E}_B = E\sqrt{3}/30^{\circ}$$





$$U_{d\hat{a}y} = \sqrt{3}U_{pha}$$

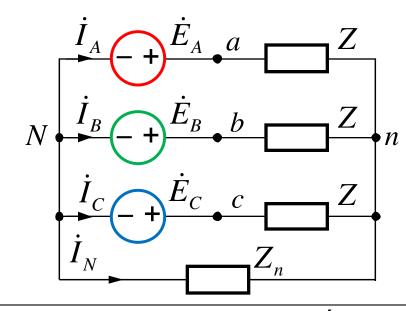




## Mạch ba pha đối xứng (4), Y/Y

$$\begin{split} \dot{\varphi}_N &= 0 \\ \rightarrow \left( \frac{1}{Z} + \frac{1}{Z} + \frac{1}{Z} + \frac{1}{Z} + \frac{1}{Z_N} \right) \dot{\varphi}_n &= \frac{\dot{E}_A}{Z} + \frac{\dot{E}_B}{Z} + \frac{\dot{E}_C}{Z} \\ \dot{E}_A + \dot{E}_B + \dot{E}_C &= 0 \end{split}$$

$$\begin{vmatrix} \dot{I}_{A} = \frac{\dot{E}_{A}}{Z} = \frac{E}{Z} / 0^{\circ} \\ \dot{I}_{B} = \frac{\dot{E}_{B}}{Z} = \frac{E}{Z} / -120^{\circ} = \dot{I}_{A}.1 / -120^{\circ} \\ \dot{I}_{C} = \frac{\dot{E}_{C}}{Z} = \frac{E}{Z} / 120^{\circ} = \dot{I}_{A}.1 / 120^{\circ} \end{vmatrix}$$



Các bước phân tích mạch Y&Y đối xứng:

- 1. Tách riêng một pha (ví dụ pha A),
- 2. Tính dòng điện của pha đó  $(i_A)$ ,
- 3. Suy ra dòng điện của các pha khác bằng cách cộng & trừ các góc 120°.



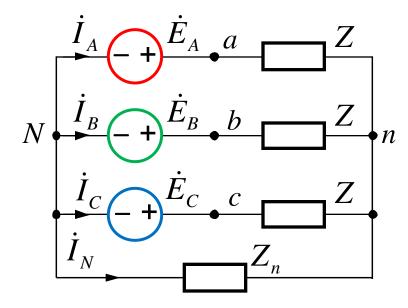


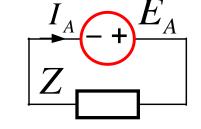
## Mạch ba pha đối xứng (3), Y/Y

$$\dot{E}_A = 220 \text{ V}; \ \dot{E}_B = 220 / -120^{\circ} \text{ V};$$
  
 $\dot{E}_C = 220 / 120^{\circ} \text{ V}; \ Z = 30 + j40 \ \Omega.$ 

$$\dot{I}_A = \frac{220/0^{\circ}}{Z} = \frac{220/0^{\circ}}{30 + j40}$$
$$= 4, 4/-53, 13^{\circ} \text{ A}$$

$$\dot{I}_B = \dot{I}_A \cdot 1 / -120^{\circ} = 4, 4 / -53, 13^{\circ} -120^{\circ}$$
  
= 4, 4 / -173, 13° A





$$\dot{I}_C = \dot{I}_A \cdot 1 / (120^\circ) = 4.4 / (-53.13^\circ) + 120^\circ = 4.4 / (66.87^\circ)$$
 A

$$\dot{I}_N = -(\dot{I}_A + \dot{I}_B + \dot{I}_C) = 0$$





## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng Y/Y,  $Y/\Delta$ ,  $\Delta/\Delta$ ,  $\Delta/Y$
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

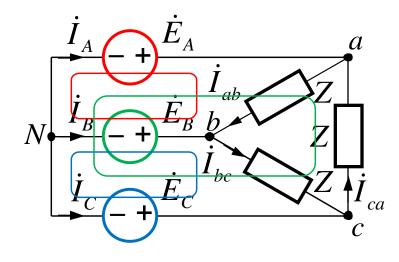
### VII. Khuếch đại thuật toán

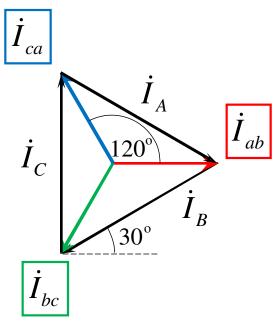


### Mạch ba pha đối xứng (4), $Y/\Delta$

$$\begin{cases} \dot{E}_{A} = E / 0^{\circ} \\ \dot{E}_{B} = E / -120^{\circ} \\ \dot{E}_{C} = E / 120^{\circ} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} Z\dot{I}_{ab} = \dot{E}_{A} - \dot{E}_{B} \\ Z\dot{I}_{bc} = \dot{E}_{B} - \dot{E}_{C} \\ Z\dot{I}_{ca} = \dot{E}_{C} - \dot{E}_{A} \end{cases}$$

$$\frac{\dot{I}_{ab} = (\dot{E}_{A} - \dot{E}_{B})/Z}{\dot{I}_{bc} = (\dot{E}_{B} - \dot{E}_{C})/Z = \dot{I}_{ab}.1/-120^{\circ}} \\
\dot{I}_{ca} = (\dot{E}_{C} - \dot{E}_{A})/Z = \dot{I}_{ab}.1/120^{\circ}} \\
a: \dot{I}_{A} = \dot{I}_{ab} - \dot{I}_{ca} = \dot{I}_{ab}\sqrt{3}/-30^{\circ}} \\
\frac{\dot{I}_{A} = \dot{I}_{ab}\sqrt{3}/-30^{\circ}}{\dot{I}_{B} = \dot{I}_{ab}\sqrt{3}.1/-150^{\circ}} \\
\dot{I}_{C} = \dot{I}_{ab}\sqrt{3}.1/90^{\circ}}$$



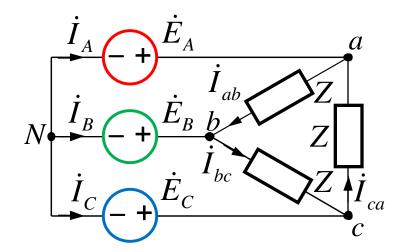




## Mạch ba pha đối xứng (5), $Y/\Delta$

$$\dot{E}_A = 220 / 15^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_B = 220 / -105^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_C = 220 / 135^{\circ} \text{ V}; \ Z = 30 + j40 \ \Omega.$$

$$\dot{I}_{ab} = \frac{E_A - E_B}{Z} = 7,62 / -8,1^{\circ} \text{ A}$$



$$\dot{I}_{bc} = 7,62 / -8,1^{\circ} - 120^{\circ} = 7,62 / -128,1^{\circ} \text{ A}$$

$$\dot{I}_{ca} = 7,62 / -8,1^{\circ} + 120^{\circ} = 7,62 / 111,9^{\circ} \text{ A}$$

$$\dot{I}_A = \dot{I}_{ab} \sqrt{3} / -30^{\circ} = 7,62 / -8,1^{\circ}.\sqrt{3} / -30^{\circ} = 13,20 / -38,1^{\circ} A$$

$$\dot{I}_B = \dot{I}_A / -120^{\circ} = 13,20 / -38,1^{\circ} -120^{\circ} = 13,20 / -158,1^{\circ} A$$

$$\dot{I}_C = \dot{I}_A / 120^\circ = 13,20 / -38,1^\circ + 120^\circ = 13,20 / 81,9^\circ A$$



## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng Y/Y, Y/ $\Delta$ , $\Delta$ / $\Delta$ )
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

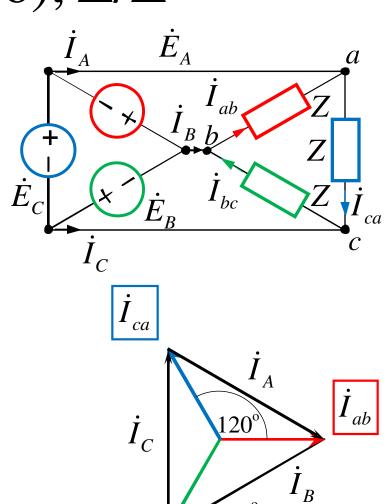
### VII. Khuếch đại thuật toán





### Mạch ba pha đối xứng (6), $\Delta/\Delta$

$$\begin{cases}
\dot{I}_{ab} = \frac{\dot{E}_A}{Z} \\
\dot{I}_{bc} = \frac{\dot{E}_B}{Z} = \dot{I}_{ab} \cdot 1 / -120^{\circ} \\
\dot{I}_{ca} = \frac{\dot{E}_C}{Z} = \dot{I}_{ab} \cdot 1 / 120^{\circ} \\
\dot{I}_A = \dot{I}_{ab} \cdot \sqrt{3} / -30^{\circ} \\
\dot{I}_B = \dot{I}_{ab} \cdot \sqrt{3} / -150^{\circ} \\
\dot{I}_C = \dot{I}_A \cdot \sqrt{3} / 90^{\circ}
\end{cases}$$





## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng Y/Y, Y/Δ, Δ/Δ, Δ/Υ
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

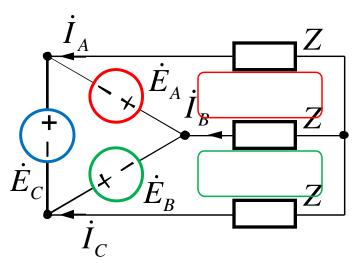
### VII. Khuếch đại thuật toán



## Mạch ba pha đối xứng (6), $\Delta/Y$

$$\begin{cases} \dot{I}_A + \dot{I}_B + \dot{I}_C = 0 \\ Z\dot{I}_A - Z\dot{I}_B = \dot{E}_A \\ Z\dot{I}_B - Z\dot{I}_C = \dot{E}_B \end{cases}$$

$$\begin{cases}
\dot{I}_A = \frac{E}{Z\sqrt{3}} / -30^{\circ} \\
\dot{I}_B = \frac{E}{Z\sqrt{3}} / -150^{\circ} \\
\dot{I}_C = \frac{E}{Z\sqrt{3}} / 90^{\circ}
\end{cases}$$







## Mạch ba pha đối xứng

- Là mạch có nguồn đối xứng và tải đối xứng.
- Có 4 cách mắc: Y/Y, Y/Δ, Δ/Δ, Δ/Υ.
- Có hai cách giải mạch ba pha đối xứng:
  - 1. Tính thông số của một pha, suy ra các thông số của 2 pha còn lại bằng cách cộng thêm các góc ±120°, hoặc
  - 2. Coi như một mạch điện bình thường & tính toán bằng các phương pháp đã học.



## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

VII. Khuếch đại thuật toán



## Mạch ba pha không đối xứng (1)

- Mạch ba pha đối xứng: mạch có nguồn đối xứng và tải đối xứng.
- Mạch ba pha không đối xứng: mạch có nguồn không đối xứng và/hoặc tải không đối xứng.
- Có 4 cách mắc: Y/Y, Y/Δ, Δ/Δ, Δ/Υ.
- Cách giải mạch ba pha không đối xứng: coi như một mạch điện thông thường có nhiều nguồn xoay chiều cùng tần số.



### Mạch ba pha không đối xứng (2)

$$\begin{split} Z_{A} &= 20 \ \Omega; \ Z_{B} = j10 \ \Omega; \ Z_{C} = -j10 \ \Omega; \ \dot{E}_{A} = 220 \text{V}; \\ \dot{E}_{B} &= 220 / -120^{\circ} \text{V}; \ \dot{E}_{C} = 220 / 120^{\circ} \text{V}; \ Z_{n} = 1 + j2 \ \Omega. \\ \dot{\varphi}_{N} &= 0 \rightarrow \dot{\varphi}_{n} = \frac{\dot{E}_{A} / Z_{A} + \dot{E}_{B} / Z_{B} + \dot{E}_{C} / Z_{C}}{1 / Z_{A} + 1 / Z_{B} + 1 / Z_{C} + 1 / Z_{n}} \\ &= 57,46 / -122^{\circ} \text{V} \\ \rightarrow \dot{I}_{A} &= \frac{\dot{E}_{A} - \dot{\varphi}_{n}}{Z_{A}} = \frac{220 / 0^{\circ} - 57,46 / -122^{\circ}}{20} = 12,76 / 11^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{B} &= \frac{\dot{E}_{B} - \dot{\varphi}_{n}}{Z_{B}} = \frac{220 / -120^{\circ} - 57,46 / -122^{\circ}}{j10} = 16,26 / 150,7^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{C} &= \frac{\dot{E}_{C} - \dot{\varphi}_{n}}{Z_{C}} = \frac{220 / 120^{\circ} - 57,46 / -122^{\circ}}{-j10} = 25,21 / -161,6^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{N} &= \dot{I}_{A} + \dot{I}_{B} + \dot{I}_{C} = 25,70 / 174,6^{\circ} \text{ A} \end{split}$$



## Mạch ba pha không đối xứng (3)

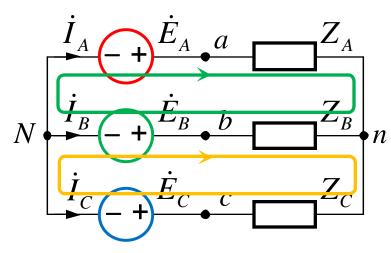
$$Z_A = 20 \ \Omega; \ Z_B = j10 \ \Omega; \ Z_C = -j5 \ \Omega; \ \dot{E}_A = 220 \ V;$$
  
$$\dot{E}_B = 220 / -120^{\circ} \ V; \dot{E}_C = 220 / 120^{\circ} \ V.$$

$$Z_{A}\dot{I}_{x} + Z_{B}(\dot{I}_{x} - \dot{I}_{y}) = \dot{E}_{A} - \dot{E}_{B}$$

$$Z_{B}(\dot{I}_{y} - \dot{I}_{x}) + Z_{C}\dot{I}_{y} = \dot{E}_{B} - \dot{E}_{C}$$

$$\rightarrow \begin{cases} \dot{I}_x = 24,63 - j16,26 \text{ A} \\ \dot{I}_v = -26,95 - j32,53 \text{ A} \end{cases}$$

$$\begin{cases}
\dot{I}_A = \dot{I}_x = 24,63 - j16,26 \text{ A} \\
\dot{I}_B = \dot{I}_v - \dot{I}_x = -51,58 - j16,26 \text{ A} \\
\dot{I}_C = -\dot{I}_v = 26,95 + j32,53 \text{ A}
\end{cases}$$





## Mạch ba pha không đối xứng (4)

$$\dot{E}_{A} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{B} = 215 / -120^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{C} = 225 / 120^{\circ} \text{ V}$$

$$Z_{L} = 5\Omega; \ Z_{1} = 10\Omega; \ Z_{2} = j20\Omega; \ Z_{3} = -j30\Omega. \text{ Tìm các dòng điện?}$$

$$\begin{cases} (2Z_{L} + Z_{1})\dot{I}_{r} - Z_{1}\dot{I}_{g} - Z_{L}\dot{I}_{b} = \dot{E}_{A} - \dot{E}_{B} & \text{Cách 1} \\ -Z_{1}\dot{I}_{r} + (Z_{1} + Z_{2} + Z_{3})\dot{I}_{g} - Z_{3}\dot{I}_{b} = 0 \\ -Z_{L}\dot{I}_{r} - Z_{3}\dot{I}_{g} + (2Z_{L} + Z_{3})\dot{I}_{b} = \dot{E}_{B} - \dot{E}_{C} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases}
\dot{I}_r = 13,36 + j0,15 \text{ A} \\
\dot{I}_g = -7,02 - j12,79 \text{ A} \\
\dot{I}_b = 1,98 - j11,06 \text{ A}
\end{cases}$$

$$\begin{vmatrix}
\dot{I}_{A} = \dot{I}_{r} = 13,36 + j0,15 \text{ A} \\
\dot{I}_{B} = \dot{I}_{b} - \dot{I}_{r} = -11,39 - j11,21 \text{ A} \\
\dot{I}_{C} = -\dot{I}_{b} = -1,98 + j11,06 \text{ A} \\
\dot{I}_{ab} = \dot{I}_{g} - \dot{I}_{r} = -20,38 - j12,94 \text{ A} \\
\dot{I}_{bc} = \dot{I}_{g} = -7,02 - j12,79 \text{ A} \\
\dot{I}_{ca} = \dot{I}_{g} - \dot{I}_{b} = -8,99 - j1,74 \text{ A}$$



## Mạch ba pha không đối xứng (5)

#### VD3

$$\dot{E}_A = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_B = 215 / -120^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_C = 225 / 120^{\circ} \text{ V}$$
 $Z_L = 5\Omega; \ Z_1 = 10\Omega; \ Z_2 = j20\Omega; \ Z_3 = -j30\Omega. \ \text{Tìm các dòng điện?}$ 

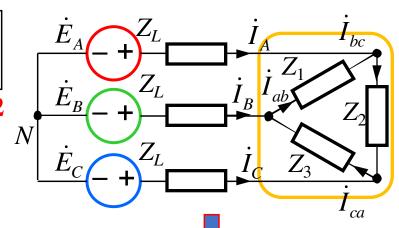
#### Cách 2

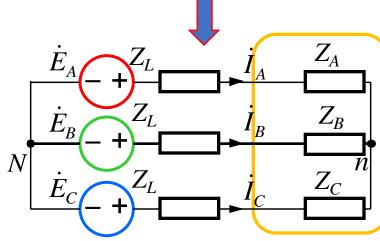
$$Z_A = \frac{Z_1 Z_2}{Z_1 + Z_2 + Z_3} = \frac{10(j20)}{10 + j20 - j30} = -10 + j10\Omega$$

$$Z_B = \frac{Z_1 Z_3}{Z_1 + Z_2 + Z_3} = \frac{10(-j30)}{10 + j20 - j30} = 15 - j15\Omega$$

$$Z_C = \frac{Z_2 Z_3}{Z_1 + Z_2 + Z_3} = \frac{j20(-j30)}{10 + j20 - j30} = 30 + j30\Omega$$

$$\dot{\phi}_{N} = 0 \rightarrow \dot{\phi}_{n} = \frac{\dot{E}_{A}}{\frac{Z_{L} + Z_{A}}{Z_{L} + Z_{A}} + \frac{\dot{E}_{B}}{Z_{L} + Z_{B}} + \frac{\dot{E}_{C}}{Z_{L} + Z_{C}}}{\frac{1}{Z_{L} + Z_{A}} + \frac{1}{Z_{L} + Z_{B}} + \frac{1}{Z_{L} + Z_{C}}} = 288, 3 - j132, 9 \text{ V}$$







### Mạch ba pha không đối xứng (6)

$$\dot{E}_A = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_B = 215 / -120^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_C = 225 / 120^{\circ} \text{ V}$$
 $Z_L = 5\Omega; \ Z_1 = 10\Omega; \ Z_2 = j20\Omega; \ Z_3 = -j30\Omega. \ \text{Tìm các dòng điện?}$ 

$$\dot{\varphi}_B = 288, 3 - j132, 9 \text{ V} \qquad \text{Cách 2}$$

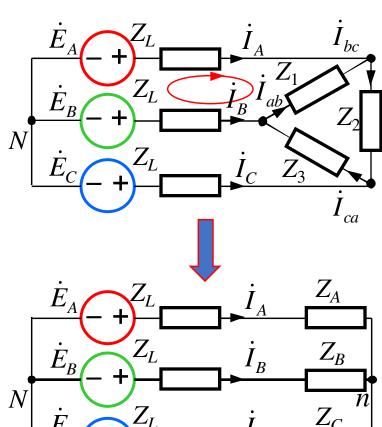
$$\dot{I}_A = (\dot{E}_A - \dot{\varphi}_n) / (Z_L + Z_A) = 13,36 + j0,15 \,\text{A}$$

$$\dot{I}_B = (\dot{E}_B - \dot{\varphi}_n) / (Z_L + Z_B) = -11,39 - j11,21A$$

$$\dot{I}_C = (\dot{E}_C - \dot{\varphi}_n) / (Z_L + Z_C) = -1,98 + j11,06 \,\text{A}$$

$$Z_{L}\dot{I}_{A} - Z_{1}\dot{I}_{ab} - Z_{L}\dot{I}_{B} = \dot{E}_{A} - \dot{E}_{B}$$

$$\rightarrow \dot{I}_{ab} = \frac{\dot{E}_B - \dot{E}_A + Z_L (\dot{I}_A - \dot{I}_B)}{Z_1} = -20,38 - j12,94 \,\text{A}$$



$$\dot{I}_{bc} = \dot{I}_A + \dot{I}_{ab} = 13,36 + j0,15 - 20,38 - j12,94 = -7,02 - j12,79 \,\text{A}$$

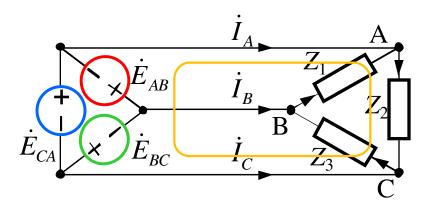
$$\dot{I}_{ca} = \dot{I}_{C} + \dot{I}_{bc} = -1,98 + j11,06 - 7,02 - j12,79 = 9,00 - j1,73 \text{ A}$$



## Mạch ba pha không đối xứng (7)

$$\dot{E}_{AB} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{BC} = 215 / -120^{\circ} \text{ V};$$
 $Z_1 = 10\Omega; \ Z_2 = j20\Omega; \ Z_3 = -j30\Omega. \ \text{Tìm các dòng điện?}$ 

$$\dot{I}_{BA} = \frac{\dot{E}_A}{Z_1} = \frac{220}{10} = 22 \,\text{A}$$



$$Z_2 \dot{I}_{AC} = -\dot{E}_{AB} - \dot{E}_{BC} \rightarrow \dot{I}_{AC} = \frac{-\dot{E}_{AB} - \dot{E}_{BC}}{Z_2} = \frac{-220 - 215 / -120^{\circ}}{j20} = 9,31 + j5,63 \text{ A}$$

$$\dot{I}_{CB} = \frac{\dot{E}_B}{Z_3} = \frac{215/-120^{\circ}}{-j30} = 6,21-j3,58 \,\text{A}$$

$$\dot{I}_A = \dot{I}_{AC} - \dot{I}_{BA} = 9,31 + j5,63 - 22 = -12,69 + j5,63 \text{ A}$$

$$\dot{I}_B = \dot{I}_{BA} - \dot{I}_{CB} = 22 - (6, 21 - j3, 58) = 15, 79 + j3, 58 \,\mathrm{A}$$

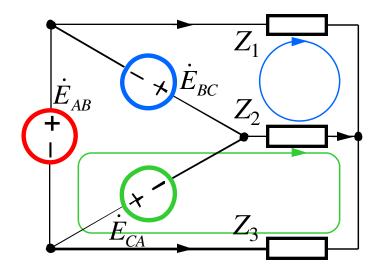
$$\dot{I}_C = \dot{I}_{CB} - \dot{I}_{AC} = 6,21 - j3,58 - (9,14 + j5,63) = -3,10 - j9,21 \,\text{A}$$



## Mạch ba pha không đối xứng (8)

$$\dot{E}_{AB} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{BC} = 215 / -120^{\circ} \text{ V};$$
  $Z_1 = 10\Omega; \ Z_2 = j20\Omega; \ Z_3 = -j30\Omega. \ \text{Tìm các dòng điện?}$ 

$$\begin{cases} (Z_1 + Z_2)\dot{I}_b & -Z_2\dot{I}_g = -\dot{E}_{BC} \\ -Z_2\dot{I}_b + (Z_2 + Z_3)\dot{I}_g = \dot{E}_{AB} + \dot{E}_{BC} \end{cases}$$



$$\rightarrow \begin{cases} \dot{I}_{g} = 1,14 + j4,42 \text{ A} \\ \dot{I}_{b} = 8,74 + j3,42 \text{ A} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases}
\dot{I}_1 = \dot{I}_b = 8,74 + j3,42 \text{ A} \\
\dot{I}_2 = \dot{I}_g - \dot{I}_b = -7,60 + j1,01 \text{ A} \\
\dot{I}_3 = -\dot{I}_g = -1,14 - j4,42 \text{ A}
\end{cases}$$



### Mạch ba pha không đối xứng (9)

$$\dot{E}_{AB} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{BC} = 215 / -120^{\circ} \text{ V}; \ Z_{M} = j2 \ \Omega$$
 $Z_{1} = 10\Omega; \ Z_{2} = j20\Omega; \ Z_{3} = -j30\Omega.$  Tìm các dòng điện?

$$\begin{split} \dot{U}_{2M} &= Z_M \dot{I}_3; \ \dot{U}_{3M} = Z_M \dot{I}_2 \\ & \begin{cases} Z_1 \dot{I}_1 - Z_2 \dot{I}_2 - Z_M \dot{I}_3 = -\dot{E}_{BC} \\ Z_2 \dot{I}_2 + Z_M \dot{I}_3 - Z_3 \dot{I}_3 - Z_M \dot{I}_2 = \dot{E}_{AB} + \dot{E}_{BC} \\ \dot{I}_1 &= \dot{I}_b, \ \dot{I}_2 = \dot{I}_g - \dot{I}_b, \ \dot{I}_3 = -\dot{I}_g \end{split}$$

$$\Rightarrow \begin{cases}
Z_{1}\dot{I}_{b} - Z_{2}(\dot{I}_{g} - \dot{I}_{b}) + Z_{M}\dot{I}_{g} = -\dot{E}_{BC} \\
Z_{2}(\dot{I}_{g} - \dot{I}_{b}) - Z_{M}\dot{I}_{g} + Z_{3}\dot{I}_{g} - Z_{M}(\dot{I}_{g} - \dot{I}_{b}) = \dot{E}_{AB} + \dot{E}_{BC}
\end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases}
\dot{I}_{b} = 9,17 + j2,99 \text{ A} \\
\dot{I}_{g} = 1,51 + j4,20 \text{ A}
\end{cases}$$



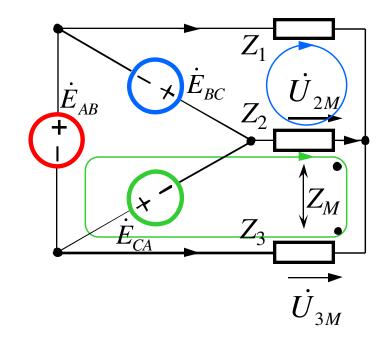


## Mạch ba pha không đối xứng (10)

$$\dot{E}_{AB} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_{BC} = 215 / -120^{\circ} \text{ V}; \ Z_{M} = j2 \ \Omega$$
 $Z_{1} = 10\Omega; \ Z_{2} = j20\Omega; \ Z_{3} = -j30\Omega. \ \text{Tìm các dòng điện?}$ 

$$\begin{cases} \dot{I}_b = 9,17 + j2,99 \text{ A} \\ \dot{I}_g = 1,51 + j4,20 \text{ A} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases}
\dot{I}_1 = \dot{I}_b = 9,17 + j2,99 \text{ A} \\
\dot{I}_2 = \dot{I}_g - \dot{I}_b = -7,67 + j1,21 \text{ A} \\
\dot{I}_3 = -\dot{I}_g = -1,51 - j4,20 \text{ A}
\end{cases}$$





## Lý thuyết mạch I

- I. Thông số mạch
- II. Phần tử mạch
- III. Mạch một chiều
- IV. Mạch xoay chiều
- V. Mạng hai cửa

#### VI. Mạch ba pha

- 1. Giới thiệu
- 2. Mạch ba pha đối xứng
- 3. Mạch ba pha không đối xứng
- 4. Công suất trong mạch ba pha

VII. Khuếch đại thuật toán



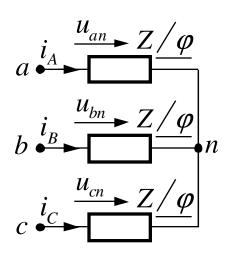
## Công suất trong mạch ba pha (1)

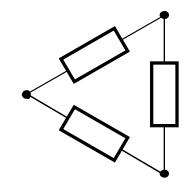
$$\begin{cases} u_{an} = U\sqrt{2}\sin\omega t \\ u_{bn} = U\sqrt{2}\sin(\omega t - 120^{\circ}) \\ u_{cn} = U\sqrt{2}\sin(\omega t + 120^{\circ}) \end{cases}$$

$$\begin{cases} i_A = I\sqrt{2}\sin(\omega t - \varphi) \\ i_B = I\sqrt{2}\sin(\omega t - \varphi - 120^\circ) \\ i_C = I\sqrt{2}\sin(\omega t - \varphi + 120^\circ) \end{cases}$$

$$p_{\Sigma} = p_a + p_b + p_c = u_{an}i_A + u_{bn}i_B + u_{cn}i_C$$

$$= 2UI[\sin \omega t \sin(\omega t - \varphi) + \sin(\omega t - 120^\circ)\sin(\omega t - \varphi - 120^\circ) + \sin(\omega t + 120^\circ)\sin(\omega t - \varphi + 120^\circ)] = \boxed{3UI\cos\varphi}$$







## Công suất trong mạch ba pha (2)

$$p_{\Sigma} = 3UI\cos\varphi$$

Các công suất trung bình của mỗi pha:

$$P_p = UI \cos \varphi$$
 $S_p = UI$ 
 $Q_p = UI \sin \varphi$ 
 $S_p = P_p + jQ_p = \dot{U}_{an} \hat{I}_A$ 

$$a \stackrel{i_A}{\longrightarrow} \frac{u_{an}}{\longrightarrow} \frac{Z/\varphi}{\varphi}$$

$$b \stackrel{i_B}{\longrightarrow} \frac{u_{bn}}{\longrightarrow} \frac{Z/\varphi}{\varphi}$$

$$c \stackrel{i_C}{\longrightarrow} \frac{U_{cn}}{\longrightarrow} \frac{Z/\varphi}{\varphi}$$

$$u_{an} = U\sqrt{2}\sin \omega t$$

$$i_A = I\sqrt{2}\sin(\omega t - \varphi)$$



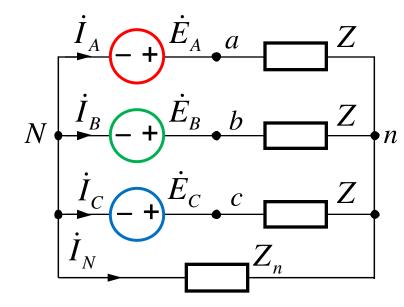
## Công suất trong mạch ba pha (3)

$$\dot{E}_A = 220 \text{ V}; \ \dot{E}_B = 220 / -120^{\circ} \text{ V};$$
  
 $\dot{E}_C = 220 / 120^{\circ} \text{ V}; \ Z = 30 + j40 \ \Omega.$ 

$$\begin{cases} \dot{I}_A = 4, 4 / -53, 13^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_B = 4, 4 / -173, 13^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_C = 4, 4 / 66, 87^{\circ} \text{ A} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \dot{U}_{an} = \dot{E}_A = 220 \text{ V} \\ \dot{U}_{bn} = \dot{E}_B = 220 / -120^{\circ} \text{ V} \\ \dot{U}_{cn} = \dot{E}_C = 220 / 120^{\circ} \text{ V} \end{cases}$$

$$\cos \varphi = \frac{R}{|Z|} = \frac{30}{\sqrt{30^2 + 40^2}} = 0, 6$$



$$p_{\Sigma} = 3UI \cos \varphi = 3.220.4, 4.0, 6 = 1742, 4 \text{ W}$$

$$\rightarrow P_A = \frac{p_{\Sigma}}{3} = \frac{1742, 4}{3} = \boxed{580, 8 \text{ W}}$$

$$P_A = RI_A^2 = 30(4,4)^2 = 580,8 \text{ W}$$



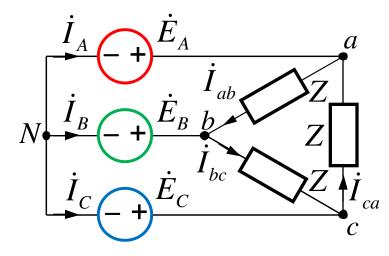
## Công suất trong mạch ba pha (4)

$$\dot{E}_A = 220 / 15^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_B = 220 / -105^{\circ} \text{ V}; \ \dot{E}_C = 220 / 135^{\circ} \text{ V}; \ Z = 30 + j40 \ \Omega.$$

$$\begin{cases} \dot{I}_{ab} = 7,62 / -8,1^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{bc} = 7,62 / -128,1^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{ca} = 7,62 / 111,9^{\circ} \text{ A} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \dot{U}_{ab} = Z\dot{I}_{ab} = 381 / 45,0^{\circ} \text{ V} \\ \dot{U}_{bc} = Z\dot{I}_{bc} = 381 / -75,0^{\circ} \text{ V} \\ \dot{U}_{ca} = ZI_{ca} = 381 / 165^{\circ} \text{ V} \end{cases}$$

$$\cos \varphi = \frac{R}{|Z|} = \frac{30}{\sqrt{30^2 + 40^2}} = 0,6$$



$$p_{\Sigma} = 3UI \cos \varphi = 3.381.7,62.0,6 = 5225,8 \text{ W}$$

$$\rightarrow P_A = \frac{p_{\Sigma}}{3} = \frac{5225,8}{3} = \boxed{1741,9 \text{ W}}$$

$$P_A = RI_A^2 = 30(7,62)^2 = \boxed{1741,9 \text{ W}}$$



## Công suất trong mạch ba pha (5)

$$\begin{split} Z_A &= 20 \ \Omega; \ Z_B = j10 \ \Omega; \ Z_C = -j10 \ \Omega; \ \dot{E}_A = 220 \ V; \\ \dot{E}_B &= 220 / -120^{\circ} \ V; \\ \dot{E}_C &= 220 / 120^{\circ} \ V. \end{split}$$

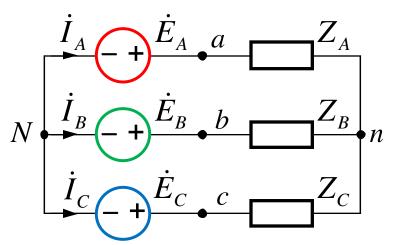
$$\begin{cases} \dot{I}_A = 38,11 \text{ A} \\ \dot{I}_B = -19,05 - j43,21 \text{ A} \\ \dot{I}_C = 19,05 - j43,21 \text{ A} \end{cases}$$

$$I_C = 19,05 - j43,21 \text{ A}$$

$$P_A = R_A I_A^2 = 20(38,11)^2 = 29047 \text{ W}$$

$$P_B = R_B I_B^2 = 0I_B^2 = 0 \text{ W}$$

$$P_C = R_C I_C^2 = 0I_C^2 = 0 \text{ W}$$

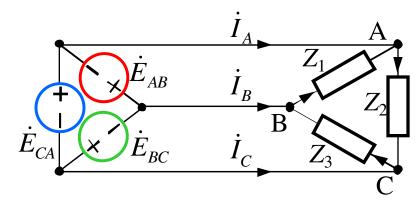




## Công suất trong mạch ba pha (6)

$$\dot{E}_{AB} = 220 \underline{/0^{\circ}} \, \mathrm{V}; \ \dot{E}_{BC} = 215 \underline{/-120^{\circ}} \, \mathrm{V};$$
 $Z_{1} = 10\Omega; \ Z_{2} = j20\Omega; \ Z_{3} = -j30\Omega. \, \mathrm{Tim \ các \ dòng \ diện?}$ 

$$\begin{cases} \dot{I}_{BA} = 22 \text{ A} \\ \dot{I}_{AC} = 10,88 / 31,2^{\circ} \text{ A} \\ \dot{I}_{CB} = 7,17 / -30,0^{\circ} \text{ A} \end{cases}$$



$$S_1 = Z_1 I_{BA}^2 = 10(22)^2 = 4840 \text{ VA} \rightarrow P_1 = \text{Re}\{S_1\} = 4840 \text{ W}$$

$$\mathbf{S}_2 = Z_2 I_{AC}^2 = j20(10,88)^2 = j2367,5 \text{ VA} \rightarrow P_2 = \text{Re}\{\mathbf{S}_2\} = 0$$

$$\mathbf{S}_3 = Z_3 I_{CB}^2 = -j30(7,17)^2 = -j1542,3 \text{ VA} \rightarrow P_3 = \text{Re}\{\mathbf{S}_3\} = 0$$



# BÁCH KHOA

## Công suất trong mạch ba pha (7)

$$W_{A} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{A}\right\}$$

$$\dot{I}_{A} = \dot{I}_{AB} + \dot{I}_{AC}$$

$$\rightarrow W_{A} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{AB}\right\} + \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{AC}\right\}$$

$$\operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{AB}\right\} = P_{AB}$$

$$W_{A} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{AC}\right\}$$

$$W_{C} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_{C}\right\}$$

$$\dot{I}_{C} = \dot{I}_{CA} + \dot{I}_{CB}$$

$$\to W_{C} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_{CA}\right\} + \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_{CB}\right\}$$

$$\operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_{CB}\right\} = P_{CB}$$

$$\to W_{C} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_{CA}\right\} + P_{CB}$$

$$\rightarrow W_{A} + W_{C} = P_{AB} + \operatorname{Re}\left\{\left(\dot{U}_{AB} - \dot{U}_{CB}\right)\hat{I}_{AC}\right\} + P_{CB}$$

$$\dot{U}_{AB} - \dot{U}_{CB} = \dot{U}_{AC} \rightarrow \operatorname{Re}\left\{\left(\dot{U}_{AB} - \dot{U}_{CB}\right)\hat{I}_{AC}\right\} = P_{AC}$$

$$\rightarrow W_{A} + W_{C} = P_{AB} + P_{AC} + P_{CB}$$





## Công suất trong mạch ba pha (8)

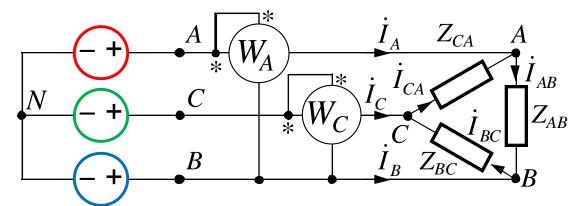
#### VD5

$$\dot{E}_{AN} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \, \dot{E}_{CN} = 220 / 120^{\circ} \text{ V}$$

$$\dot{E}_{BN} = 220 / -120^{\circ} \text{ V}; Z_{AB} = 50\Omega;$$

$$Z_{BC} = j75\Omega$$
;  $Z_{CA} = -j100\Omega$ ;

Tính công suất tiêu thụ của tải  $\Delta$ ?



$$Z_{AB}\dot{I}_{AB} = \dot{E}_{AN} - \dot{E}_{BN} \rightarrow \dot{I}_{AB} = \frac{\dot{E}_{AN} - \dot{E}_{BN}}{Z_{AB}} = \frac{220 - 220 / -120^{\circ}}{50} = 6,60 + j3,81 \,\text{A}$$

$$Z_{BC}\dot{I}_{BC} = \dot{E}_{BN} - \dot{E}_{CN} \rightarrow \dot{I}_{BC} = \frac{\dot{E}_{BN} - \dot{E}_{CN}}{Z_{BC}} = \frac{220/-120^{\circ} - 220/120^{\circ}}{j75} = -5,08 \,\text{A}$$

$$Z_{CA}\dot{I}_{CA} = \dot{E}_{CN} - \dot{E}_{AN} \rightarrow \dot{I}_{CA} = \frac{\dot{E}_{CN} - \dot{E}_{AN}}{Z_{CA}} = \frac{220/120^{\circ} - 220}{-j100} = -1,91 - j3,30 \,\text{A}$$

$$\dot{I}_A + \dot{I}_{CA} - \dot{I}_{AB} = 0 \rightarrow \dot{I}_A = \dot{I}_{AB} - \dot{I}_{CA} = 6,60 + j3,81 - (-1,91 - j3,30) = 8,50 + j7,11A$$

$$\dot{I}_C + \dot{I}_{BC} - \dot{I}_{CA} = 0 \rightarrow \dot{I}_C = \dot{I}_{CA} - \dot{I}_{BC} = -1,91 - j3,30 - (-5,08) = 3,18 - j3,30 \,\text{A}$$



## Công suất trong mạch ba pha (9)

#### VD5

$$\dot{E}_{AN} = 220 / 0^{\circ} \text{ V}; \, \dot{E}_{CN} = 220 / 120^{\circ} \text{ V}$$

$$\dot{E}_{BN} = 220 / -120^{\circ} \text{ V}; Z_{AB} = 50\Omega;$$

$$Z_{RC} = j75\Omega$$
;  $Z_{CA} = -j100\Omega$ ;

Tính công suất tiêu thụ của tải  $\Delta$ ?

$$\dot{I}_A = 8,50 + j7,11A; \dot{I}_C = 3,18 - j3,30A$$

$$\dot{I}_{AB} = 6,60 + j3,81 \text{A}; \, \dot{I}_{BC} = -5,08 \text{A}; \, \dot{I}_{CA} = -1,91 - j3,30 \text{A}$$

$$W_{A} = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{AB}\hat{I}_{A}\right\} = \operatorname{Re}\left\{(\dot{E}_{AN} - \dot{E}_{BN})\hat{I}_{A}\right\}$$

= Re
$$\{(220-220/-120^{\circ})(8,50-j7,11)\}$$
 = 4161,5 W

$$W_C = \operatorname{Re}\left\{\dot{U}_{CB}\hat{I}_C\right\} = \operatorname{Re}\left\{(\dot{E}_{CN} - \dot{E}_{BN})\hat{I}_A\right\}$$

= 
$$\operatorname{Re}\left\{ (220/120^{\circ} - 220/-120^{\circ})(3,18+j3,30) \right\} = -1257,5 \,\mathrm{W}$$

$$P_{\Sigma} = W_A + W_C = 4161, 5 - 1257, 5 = 2904, 0 \text{ W}$$

$$P_{\Sigma} = P_{AB} + P_{BC} + P_{CA} = R_{AB}I_{AB}^2 + 0 + 0 = 50(6,60^2 + 3,81^2) = 2903,8 \text{ W}$$